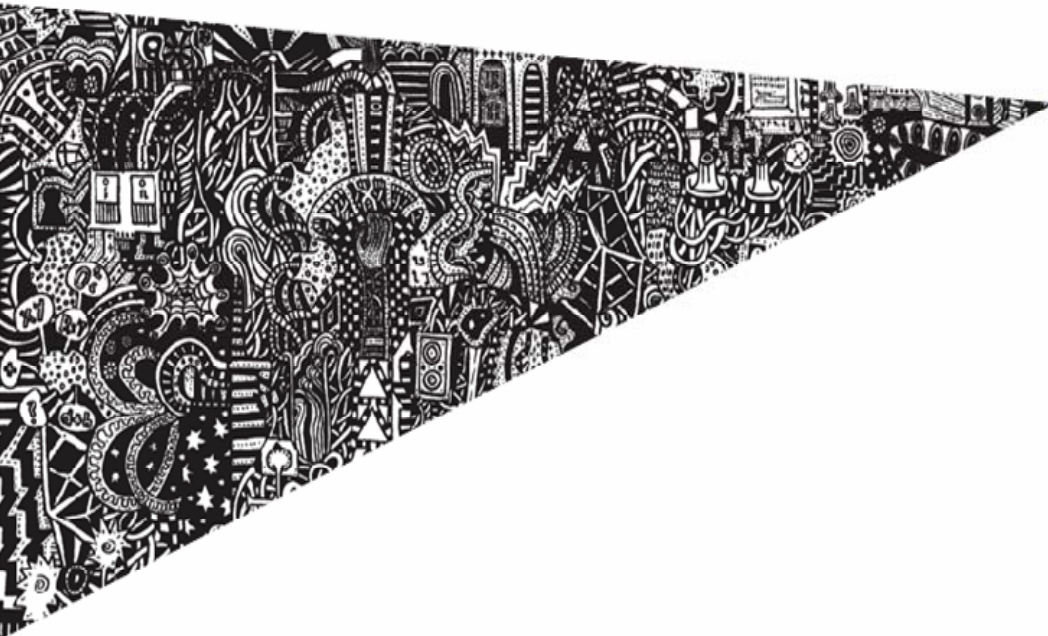

Jönköpings kommun

Granskning av årsbokslut/
årsredovisning 2010

Helena Patrikson
Ulrika Strånge
Inger Andersson
Susanne Karlsson
Jonas Leander
Marcus Wernborg
Carin Jesenicnik

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning och slutsatser.....	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund.....	3
2.2. Syfte.....	3
2.3. Omfattning	3
3. Resultaträkning	4
3.1. Resultatanalys	4
3.2. Nettokostnad per nämnd.....	5
4. Balansräkning	7
4.1. Bokslutsprocessen.....	7
4.2. Kommentarer till vissa poster i balansräkningen	8
4.3. Investeringsredovisning	9
4.4. Löpande granskning under 2010	10
4.5. Uppföljning av iakttagelser från föregående år	10
5. Årsredovisning.....	12
5.1. Nya rekommendationer.....	12
5.2. Tillämpning av tidigare rekommendationer samt beskrivning av redovisningsprinciper	13
6. God ekonomisk hushållning	14
6.1. Avstämning av balanskravet	14
6.2. Mål för god ekonomisk hushållning i Jönköpings kommun	14
7. Allmänna revisionsåtgärder	19

1. Sammanfattning och slutsatser

Ernst & Young har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Jönköpings kommun granskat årsbokslut, årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2010.

Efter genomförd revision lämnas härmed en revisionsrapport över de väsentligaste iakttagelserna och slutsatserna.

- Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt är utformad i enlighet med gällande regelverk samt ger en rättvisande bild av resultat och ställning.
- Balanskravet är uppfyllt för verksamhetsåret 2010.
- Likt föregående år uppnås målen för god ekonomisk hushållning i varierande omfattning och det finns ett antal mål där mätning inte kunnat göras. Det rekommenderas att metoder tas fram så att en årlig uppföljning kan ske av samtliga fastställda mål för god ekonomisk hushållning. I de fall målen inte uppnåtts bör kommentarerna kompletteras med vilka åtgärder som kommunen planerar att vidta för att erhålla en önskvärd nivå på målopfyllelse.
- Eliminering av interna poster utgör räkenskapsmaterial och det bör tydligt ur bokslutsdokumentationen framgå vilka poster som har justerats i balans- och resultaträkningarna samt anledningen till justeringarna.
- Gällande avsättningen för deponin Hult är vår bedömning att avsättningens storlek löpande bör utvärderas för att bedömning ska kunna ske om den är tillräcklig. Med tanke på beloppen i de totala kalkylerna kan det finnas behov av ytterligare avsättningar.
- Det noteras att investeringsvolymen i likhet med tidigare år inte når upp till budgeterade nivåer. Det är angeläget att analys sker av varför nivåerna inte nås. Orsakerna kan vara flera; brister i investeringsprocessen, finansieringsproblem, för hög ambitionsnivå m.m. En analys ger värdefull information som kan användas vid framtagande av kommande investeringsbudget så att denna blir mer styrande för verksamheten.
- I föregående års revisionsrapport noterades att det fanns fakturor som per bokslutsdagen enbart var inscannade i försystemet "Inköp och Faktura" (IoF), dvs. dessa fakturor fanns inte i huvudboken. Det föreslogs ett annat arbetssätt för att minska risken för att fakturor redovisades på fel räkenskapsår. Vår bedömning är att genom detta arbetssätt får kommunen, på ett systematiskt sätt, en bra kontroll på leverantörfakturor som inte finns i huvudboken men som bör ha en resultatpåverkan i bokslutet.
- Vår bedömning är att det skett förbättringar i arbetet med koncernavstämningar i bokslutet för 2010. Det bedöms dock som väsentligt att detta arbete fortsätter och att dokumenterade rutiner för avstämning mellan den skattefinansierade verksamheten, den avgiftsfinansierade verksamheten samt de kommunala bolagen fastställs.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Ernst & Young har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Jönköpings kommun genomfört en granskning av kommunens årsbokslut/årsredovisning avseende räkenskapsåret 2010. Detta är en del av den grundläggande granskning som fastställts i revisionsplanen för 2010.

2.2. Syfte

Granskningen ska vara ett underlag till revisorernas ställningstagande i revisionsberättelsen och syftet är bl.a. att bedöma om:

- årsredovisningen är upprättad enligt gällande Lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer avseende god redovisningssed
- årsredovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning
- balanskravet har uppnåtts
- verksamheten bedrivits så att Kommunfullmäktiges beslutade mål för god ekonomisk hushållning uppnåtts

2.3. Omfattning

Granskningen omfattar följande dokument i upprättad årsredovisning:

- förvaltningsberättelse och nämndernas redogörelser i årsredovisningen
- resultaträkning
- balansräkning
- kassaflödesanalys
- investeringsredovisning
- sammanställd redovisning

Granskningen är utförd enligt god revisionssed med särskilt beaktande av den kommunala särarten. Detta innebär att revisionen planerats och genomförts på ett sådant sätt att informationen i årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlag för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I revisionen ingår också att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Planeringen är genomförd med utgångspunkt av en risk- och väsentlighetsanalys. Det innebär att vi har koncentrerat våra insatser där risken för väsentliga fel är störst. Riskbedömningen påverkas bl.a. av posternas storlek, mängden transaktioner samt förekomst av komplexa transaktioner och svåra bedömningar.

Uppföljning har skett av de iakttagelser som noterades vid granskning av årsredovisningen 2009 samt det svar som har erhållits från Kommunstyrelsen. Även resultatet av granskningen gällande delårsbokslutet per 100831 har beaktats i granskningen.

3. Resultaträkning

3.1. Resultatanalys

(Samtliga belopp är mnkr)	Utfall 2010	Budget 2010	Budget- avvikelse	Utfall 2009
Verksamhetens nettokostnad	-5 521	-5 523	+2	-5 091
Skatteintäkter	4 638	4 578	+60	4 542
Kommunalekonomisk utjämning	713	712	+1	671
Kommunal fastighetsavgift	182	183	-1	178
Generella bidrag från staten	123	123	0	0
Finansnetto	9	-1	+10	-1
Årets resultat (skattefinansierad verksamhet)	144	72	+72	299
Årets resultat (avgiftsfinansierad verksamhet)	-7	0	-7	-19
TOTALT RESULTAT	137	72	65	280
Avgår realisationsvinster och realiserad värdeökning vid exploatering av tomter	-66	0	-66	-123
RESULTAT FÖR AVSTÄMNING MOT BALANSKRAV	71	72	-1	157

Kommentar:

Jönköpings kommun redovisar ett positivt resultat för 2010 års räkenskapsår. Överskottet som fastställts till 137 mnkr innehåller realisationsvinster och med hänsyn tagen till det redovisar kommunen ett överskott motsvarande 71 mnkr. Detta resultat är en negativ avvikelse mot den budget som fastställdes för 2010. Hänsyn har tagits till de ombudgeteringar som skett under året.

Årets resultat har påverkats av ett antal jämförelsestörande poster. Det har skett nedskrivningar av anläggningstillgångar motsvarande ca 24 mnkr, intrångsersättning curlinghall på Rosenlund har belastat årets resultat med 28 mnkr och en avsättning för sluttäckning av den gamla deponin Hult har gjorts med 100 mnkr.

3.2. Nettokostnad per nämnd

(Nettokostnad i mnkr)	Utfall ÅR 2010	Budget 2010	Avvikelse mellan bokslut och bud- get	Utfall ÅR 2009
KF och KS m.m.	344	379	35	312
Stadsbyggnadsnämnd	114	118	4	114
Miljönämnd	11	12	1	11
Teknisk nämnd	235	169	-66	169
Skol- och barnomsorgs- nämnd	2 019	2 050	31	1 974
Gymnasienämnd	571	589	18	576
Kulturnämnd	81	83	2	82
Fritidsnämnd	132	132	0	130
Socialnämnd	2 179	2 195	16	2 100
Reavinst	-84	-20	64	-140
Reaförlust	24	0	-24	5
Ospecificerad budget- avvikelse	0	0	0	0
SUMMA NÄMNDNETTO:	5 626	5 707	81	5 333
Kommungemensamma kostnader/intäkter	-206	-185	21	-241
Avsättning återställning av deponin Hult	100	0	-100	0
SUMMA VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD:	5 520	5 522	2	5 092

Kommentar:

Tabellen ovan visar nämndernas utfall avseende nettokostnad för 2010. Jämförelser görs med föregående år och fastställd budget för 2010. Det finns även med poster som rör kommungemensamma kostnader och intäkter, reavinst och reaförlust samt avsättningar.

Tekniska nämnden redovisar en avvikelse mot budget på ca 66 mnkr. Budgetavvikelsen förklaras med högre kostnader för vinterväghållningen (32 mnkr), kostnader för byggnation av curlinghall (28 mnkr) och lägre hyresintäkter (13 mnkr) p.g.a. försenade investeringar. Fastighetsverksamheten har även haft högre driftskostnader p.g.a. den kalla vintern.

Skol- och barnomsorgsnämndens positiva budgetavvikelse förklaras med genomslag av det sparbeting som infördes för läsåret 2010/2011 samt den ökade efterfrågan på platser inom förskoleverksamheten genom ökad inflyttning och ökat födelsetal. Överinskrivningen av barn för att klara kravet på barnomsorg inom 3-4 månader har inneburit budgetöverskott.

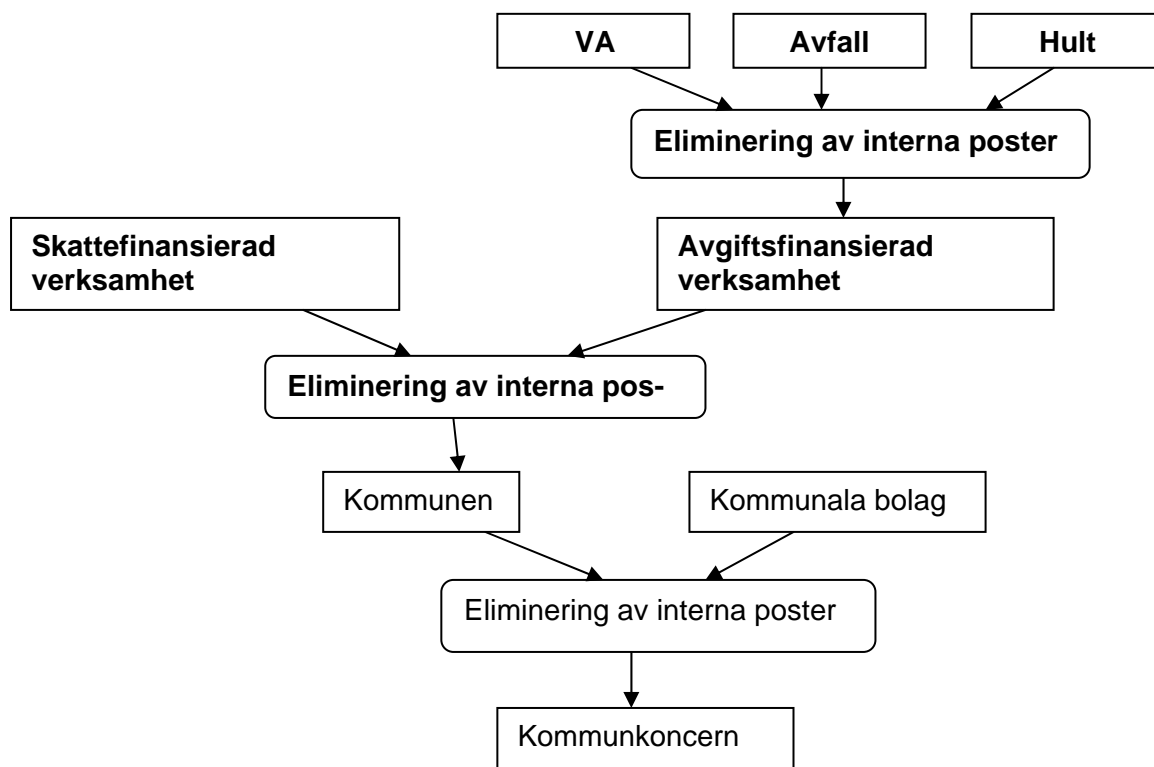
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsens överskott beror bl.a. på högre intäkter och lägre personal- och kapitalkostnader avseende IS/IT-avdelningen. Större intäkter har erhållits från Arbetsförmedlingen för arbetsmarknadspolitiska åtgärder och den särskilda kollektivtrafiksatsningen kom igång senare än beräknat vilket gett lägre kostnadsutfall för 2010.

4. Balansräkning

4.1. Bokslutsprocessen

Bokslutsprocessen för räkenskapsåret 2010 följer den tidplan som fastställdes 2008, dvs. processen är tidigarelagd 1 månad. Även under 2010 har personal från Stadskontorets ekonomiavdelning besökt förvaltningarna för att säkerställa ett likformigt arbetssätt och en bra dialog kring bokslutsarbete m.m. Detta arbetssätt bedöms ha en positiv påverkan på kvaliteten i bokslutet.

Bokslutsprocessen kan översiktligt beskrivas enligt följande:

Det noteras att det fortfarande föreligger skillnader i arbetssätt mellan den skattefinansierade verksamheten och den affärsdrivande verksamheten. Det är viktigt att säkerställa att hela organisationen använder avsedda bokslutsbilagor och bifogar underlag som förklarar beräkningar och bedömningar. För att säkerställa fastställt arbetssätt i hela organisationen krävs kommunikation och löpande dialoger mellan stadskontorets ekonomiavdelning och berörd personal ute i verksamheten. Bokslutsanvisningarna för 2010 innehåller ett avsnitt som berör specifikationer till saldon tillgångs- och skuldkonton. Det finns dessutom exempel framtagna som visar hur specifikationen ska se ut samt exempel på underlag. Det är väsentligt att samtliga verksamheter följer dessa anvisningar och exempel.

Bedömning / Slutsats:

Eliminering av interna poster utgör räkenskapsmaterial och det bör tydligt ur bokslutsdokumentationen framgå vilka poster som har justerats i balans- och resultaträkningarna samt anledningen till justeringarna.

Se även avsnitt 4.5 uppföljning av iakttagelser från föregående år.

4.2. Kommentarer till vissa poster i balansräkningen

Deponin Hult

I samband med bokslutet 2010 har en avsättning med 100 mnkr skett för sluttäckning av deponin (gamla Hult). Enligt Rådet för kommunal redovisning ska en avsättning ske då kommunen har en befintlig förpliktelse, att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan ske. Tidigare har en avsättning funnits som i inledningsskedet uppgick till 48 mnkr. Under 2010 har 17 mnkr använts av den tidigare avsättningen som per 2010-12-31 uppgår till 12 mnkr. Totalt finns därmed 112 mnkr redovisat som avsättning i årets bokslut.

Beräkningen av avsättningens storlek har skett enligt två kalkylmodeller som bygger på en traditionell teknik respektive en alternativ teknik. På grund av att den tekniska utvecklingen är i ständig förändring är den slutliga kostnaden svårbedömd. Vi har tagit del av de två nuvarande beräkningarna och kostnader kommer i kalkylen att uppstå fram till omkring år 2050. De totala kostnaderna uppgår till 200 mnkr – 230 mnkr och kostnaderna bedöms stiga främst fram till år 2030. På grund av osäkerheten i teknikutveckling, myndighetskrav m.m. har en avsättning skett som täcker kostnader för 10 år framåt, vilket innebär ca 100 mnkr enligt beräkningarna.

Vid arbete med täckningen av deponin fördelas vissa kostnader enligt en schablon där 30 % avser nya Hult och 70 % avser gamla Hult (deponin). De kostnader som avser gamla Hult minskar avsättningens storlek med motsvarande belopp. Det finns enligt uppgift inget behov av avsättningar för sluttäckning av nya Hult.

Bedömning / Slutsats:

Vår bedömning är att avsättningens storlek löpande bör utvärderas för att bedömning ska kunna ske om den är tillräcklig. Med tanke på beloppen i de totala kalkylerna kan det finnas behov av ytterligare avsättningar.

Avsättningens storlek, osäkerhet kring slutligt kostnadsutfall samt hantering av kostnader mellan nya och gamla Hult bör synliggöras i kommande årsredovisningar och verksamhetsuppföljningar.

Uppbokningar av belopp som uppgår till väsentliga summor och som bygger på en bedömning/uppskattning bör beslutas av den politiska ledningen.

Landningsbanan / Luftfartsverket

Under 2010 har investeringar uppgående till 7 mnkr skett avseende bl.a. toppning av landningsbana för Jönköping Airport. I samband med övertagandet av flygplatsen från Luftfartsverket har Jönköpings kommun erhållit medel från Luftfartsverket motsvarande 33 mnkr. Dessa pengar är avsedda att användas för investeringar, bullerdämpande åtgärder och driften i bolaget. De medel som inte utnyttjats är bokförda som en skuld i kommunens balansräkning. Under början av 2011 har kommunfullmäktige beslutat att 5 mnkr ska användas som ett investeringsbidrag som sänker investeringsbeloppet för toppningen av landningsbanan.

Bedömning / Slutsats:

Eftersom investeringen bokförts under 2010 och anskaffningsvärdet ligger till grund för hyressättningen till Jönköping Airport borde Luftfartsverkets medel ha minskat anskaffningsvärdet redan under 2010. Detta tas hänsyn till i hyressättningen för 2011.

4.3. Investeringsredovisning

Årets nettoinvesteringar (inklusive affärsdrivande verksamheter) uppgår till 663 mnkr. En översiktlig granskning av investeringsredovisningen visar på en budgetavvikelse på ca 221 mnkr. Det finns investeringsprojekt som visar en negativ avvikelse mot budget, dock saknas i årsredovisningen en förklaring/analys till detta.

Ett urval av investeringsprojekt i investeringsredovisningen har granskats med avseende på vilken typ av kostnader som aktiverats i anläggningsregistret. Det har bl.a. noterats ett projekt som rör ombyggnation av Flahultsskolan. I samband med denna ombyggnation har kommunen haft kostnader för tillfälliga moduler/baracker motsvarande en kostnad på ca 4,8 mnkr. Dessa kostnader har aktiverats i anläggningsregistret.

Bedömning / Slutsats:

Det noteras att investeringsvolymen i likhet med tidigare år inte når upp till budgeterade nivåer. Det är angeläget att analys sker av varför nivåerna inte nås. Orsakerna kan vara flera; brister i investeringsprocessen, finansieringsproblem, för hög ambitionsnivå m.m. En analys ger värdefull information som kan användas vid framtagande av kommande investeringsbudget så att denna blir mer styrande för verksamheten.

Information av större avvikelser mellan budgeterade belopp och utfall när det gäller enskilda investeringsprojekt bör framgå av årsredovisningen.

För att en utgift ska kunna ses som en anläggningstillgång ska den ha ett bestående värde. Värdet ska sedan skrivas av under nyttjandeperioden. Bedömning av vilka kostnader som är hänförliga till investeringen bör ske restriktivt. Vår bedömning är att hyreskostnaderna för tillfälliga baracker inte tillför något bestående värde och därför bör dessa inte ingå i investeringens anskaffningsvärde.

4.4. Löpande granskning under 2010

Anläggningsregister

Under året har kommunens ekonomiavdelning gjort en analys av anläggningsregistret. Detta har resulterat i nedskrivningar av gamla anläggningar motsvarande drygt 8 mnkr.

Bedömning / Slutsats:

Denna typ av genomgångar bör genomföras med viss frekvens för att säkerställa att anläggningsregistret endast innehåller anläggningar som existerar och att dessa är rätt värderade.

Det finns inga fastställda rutiner för en regelbunden fysisk inventering av de anläggningar som finns upptagna i anläggningsregistret. Återigen vill vi poängtera vikten av att införa rutiner för fysisk inventering av delar i anläggningsregistret.

4.5. Uppföljning av iakttagelser från föregående år

Leverantörsskulder

I föregående års revisionsrapport noterades att det fanns fakturor som per bokslutsdagen enbart var inscannade i försystemet "Inköp och Faktura" (IoF), dvs. dessa fakturor fanns inte i huvudboken. För att minska risken för att fakturor redovisas på fel räkenskapsår gavs rekommendationen att en lista skulle tas ut på första arbetsdagen efter årsskiftet. Denna lista skulle omfatta alla fakturor som fanns inscannade i IoF. Utifrån denna lista får hänsyn tas till det som attesteras under bokslutsperioden, dvs. t.o.m. brytdatumet i januari 2011. Under denna period kan attestanten ange vilket år kostnaden avser. Därefter bör en bedömning ske om det är aktuellt att göra en reservering för ytterligare kostnader som är hänförliga till bokslutsåret.

Vid uppföljning av denna iakttagelse har vi erhållit de listor som tagits ut dels första arbetsdagen efter årsskiftet och dels de listor som tagits ut efter stängning av räkenskapsåret 2010. Det noteras att saldot minskat väsentligt från årsskiftet till stängningsdagen och att kommunen gjort en aktiv bedömning av vilket år de väsentligaste posterna ska tillhöra.

Bedömning / Slutsats:

Genom detta arbetssätt får kommunen, på ett systematiskt sätt, en bra kontroll på leverantörsfakturor som inte finns i huvudboken men som bör ha en resultatpåverkan i bokslutet.

Anläggningstillgångar

Enligt gällande rekommendation 11.1 från Rådet för kommunal redovisning ska det för varje anläggningstillgång lämnas upplysning om tillämpad avskrivningsmetod, nyttjandeperiod eller tillämpad procentsats för avskrivning, anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar.

lakttagelsen att anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar inte framgår av årsredovisningen kvarstår även för 2010. Det som redovisas är restvärden för olika tillgångsslag. En förbättring som infördes föregående år är att kommunen redovisar avskrivningstiderna för olika tillgångsslag. Anledningen till att anskaffningsvärden och ack. avskrivningar inte går att ta fram beror på byte av ekonomisystem och förändring av avskrivningsmetod vid flera tillfällen.

Bedömning / Slutsats:

Det ska framgå i årsredovisningen att kommunen gör avsteg från ovanstående rekommendation och vilka skälen för detta är.

Koncernavstämning och koncernredovisning

I likhet med tidigare år förekommer svårigheter att konstatera om koncernavstämmingar, elimineringar och interna mellanhavanden mellan kommunen och de kommunala bolagen sker på ett likformigt och fullständigt sätt. Tvistigheter gällande mellanhavanden måste hanteras lika av båda parter.

Under 1996 överfördes Energiverket från kommunen till Jönköping Energi AB. Då uppkom ett övervärde och en uppskjuten skatt i koncernredovisningen som påverkar koncernredovisningen under nyttjandeperioden 1996-2010. Under 2010, då de slutliga koncernbokningarna har skett minskas eget kapital med en justeringspost på 18 mnkr.

Bedömning / Slutsats:

Vår bedömning är att det skett förbättringar i arbetet med koncernavstämmingar i bokslutet för 2010. Det bedöms dock som väsentligt att detta arbete fortsätter och att dokumenterade rutiner för avstämning mellan den skattefinansierade verksamheten, den avgiftsfinansierade verksamheten samt de kommunala bolagen fastställs.

Det kan förslagsvis bildas en grupp med ekonomer från de kommunala bolagen som även representerar de olika branscherna. Detta skulle öka förståelsen för varandras verksamhet, redovisningssätt m.m. vilket ger förutsättningar för att utveckla bättre metoder för koncernavstämmingar.

5. Årsredovisning

Det är Lag om kommunal redovisning och rekommendationer utgivna från Rådet för kommunal redovisning som är grunden för utformningen av årsredovisningen.

5.1. Nya rekommendationer

För räkenskapsåret 2010 har följande förändringar i redovisningsprinciperna fastställts.

- Rekommendation 6.2 – Redovisning av bidrag till infrastrukturella investeringar
- Rekommendation 16.2 – Redovisning av kassaflöden
- Rekommendation 18 - Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar

Rekommendation 6.2 avser de fall då kommunen lämnar bidrag till finansieringen av investeringar i infrastruktur som görs av någon annan än kommunen. Den uppkomna tillgången ska ägas och förvaltas av den som gör investeringen. Ett bidrag till en infrastrukturell investering som inte beslutats med stöd av lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter ska redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Bedömning / Slutsats:

Kommunen har under räkenskapsåret 2010 inte lämnat något bidrag som berörs av denna rekommendation.

Rekommendation 16.2 anger att kassaflödesanalysen ska redovisa betalningsflödena uppdelat på sektorerna löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet samt i förekommande fall, utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur. Analysen ska visa förändring av likvida medel. Till rekommendationen bifogas ett exempel på kassaflödesanalys. Exemplet är inte en del av rekommendationen.

Bedömning / Slutsats:

Jönköpings kommun har inte fullt ut anpassat redovisade kassaflödesanalyser till ovanstående rekommendation. Vår bedömning är att kommunen prövar om den modell som presenteras som en bilaga till aktuell rekommendation kan ge bättre och tydligare information än den kassaflödesanalys som används i årsredovisningen för Jönköpings kommun för 2010.

Rekommendation 18 är tillämplig på kommunens renhållnings- och VA-avgifter och innebär att om avgiftsuttaget överskrider självkostnaden så ska intäkten minskas och överuttaget bokföras som en förutbetalad intäkt. Denna rekommendation reglerar därmed hur positivt resp. negativt resultat i denna verksamhet ska hanteras. Ett positivt resultat ska ses som förtida avgiftsuttag och redovisas enligt ovan, dvs. som en förutbetalad intäkt. Dessa förtida uttag ska återföras till resultaträkningen de kommande åren.

Bedömning / Slutsats:

Kommunens avgiftsfinansierade verksamheter har följt denna rekommendation för räkenskapsåren 2009 och 2010 och även korrigerat bakåt i tiden för anläggningsavgifter avseende åren 2001-2008. Bedömning görs att kommunen hanterat rekommendation 18 på ett korrekt sätt.

5.2. Tillämpning av tidigare rekommendationer samt beskrivning av redovisningsprinciper

I årsredovisningen för 2010 har avsnitten för redovisningsprinciper och nothänvisningarna arbetats om. Informationen kan ytterligare utökas när det gäller bl.a. värdering av tillgångar och skulder samt leasingavtal (not om leasingavgifter). Om eventuella avsteg gjorts från gällande rekommendationer bör skälen till detta anges.

Bedömning / Slutsats:

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt är utformad i enlighet med gällande regelverk samt ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

6. God ekonomisk hushållning

6.1. Avstämning av balanskravet

Enligt kommunallagens balanskrav ska de löpande intäkterna täcka de löpande kostnaderna. Vid avstämning av balanskravet ska inte realisationsvinster eller extraordinära poster räknas med.

Kommunens resultat uppgår till + 136,9 mnkr

Avgår: realisationsvinster m.m. - 65,8 mnkr

Resultat för avstämning mot balanskravet + 71,1 mnkr

Bedömning / Slutsats:

Ovanstående visar att balanskravet är uppfyllt för verksamhetsåret 2010.

6.2. Mål för god ekonomisk hushållning i Jönköpings kommun

Finansiella mål

Mål	Utfall för 2010	Måloppfyllelse
<p>Det årliga resultatet för den skattefinansierade verksamheten ska fr.o.m. 2010 motsvara lägst 1,0 % av kommunens intäkter av skatt och kommunalekonomisk utjämning.</p> <p>Denna relation ska avse resultatet exkl. intäkter i form av realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar och realiserad värdeökning vid tomtförsäljning</p>	1,4 %	JA
<p>Kostnaderna för den affärsdrivande verksamheten, VA, avfallshantering och avfallsanläggning Hult ska var och en för sig i sin helhet finansieras med avgifter.</p>	<p>VA: -5 mnkr</p> <p>Avfall: +/- 0 mnkr</p> <p>Hult: -2 mnkr</p>	<p>NEJ</p> <p>Målsättningen uppnås enbart för avfallshanteringen. I kommande års taxejusteringar ska såväl negativa som positiva resultat beaktas, så att intäkterna svarar mot kostnaderna över tiden. Detta innebär att målsättningen uppnås på längre sikt.</p>

Kommunens skattesats ska hållas på oförändrad nivå jämfört med föregående år.	21,48	JA Samma nivå som år 2009.
Kommunens soliditet, dvs. andelen tillgångar som finansieras med eget kapital, ska uppgå till minst 50 %.	54,6 %	JA

Verksamhetsrelaterade mål

Mål	Utfall för 2010	Måluppfyllelse
Genomsnittligt antal sjukdagar per årsanställd inom kommunen ska minska med 10 % per år under perioden 2008-2011, därefter med 5 % per år. I dagar uttryckt är målet för år 2010 16,5 dagar.	20,0 dagar	NEJ Sjukfrånvaron har minskat varje år sedan år 2002. Den är nu nere på en nivå som innebär att ytterligare minskningar blir allt svårare att uppnå.
Andelen anställda i Jönköpings kommun med utländsk bakgrund ska öka under perioden 2009-2011 och vid utgången av perioden uppgå till minst 15 %. På längre sikt ska andelen återspegla befolkningens faktiska sammansättning. (Vid utgången av 2007 hade 18 % av kommunens befolkning i åldern 16-64 år utländsk bakgrund). Målet är 14 % för år 2010.	12,6 %	NEJ
Jönköpings kommun erbjuder, under åren 2009-2011, ca 950 personer/år med försörjningsstöd arbetsföregående åtgärder. 2012 förväntas antalet minska. Av de personer, som bedöms ha arbetsförmåga ska 45 % avslutas till arbete eller utbildning år 2012. Målet för 2010 är 30 %.	30 %	JA

Positiv utveckling och goda möjligheter i hela kommunen

Mål	Utfall för 2010	Måluppfyllelse
I en jämförelse med landets 50 största kommuner ska Jönköping vart och ett av åren 2010, 2011, 2012 vara bland de tio bästa vad avser sysselsättningsgraden i åldrarna 25-64 år.	-	Statistiken släpar efter.

Antalet biblioteksbesökare på folkbiblioteken ska lägst motsvara budget 2009. Målet för 2010 är 880 000 besökare.	832 910	NEJ
Lägsta andel medborgare som ger betyget 8 eller högre på en tiogradig skala på frågan: <i>Hur nöjd är du med din kommun vad gäller tillgången till kulturaktiviteter?</i> Målet för 2010 var 46 %.	41 %	NEJ
Föreningslivets antal deltagartillfällen för åldrarna 7-25 år ska minst överstiga 1 100 000.	1 037 901	NEJ
Lägsta andel medborgare som ger betyget 8 eller högre på en tiogradig skala på frågan: <i>Hur nöjd är du med din kommun vad gäller möjligheterna att utöva dina fritidsaktiviteter?</i> Målet för 2010 var 60 %.	58 %	NEJ
Lägsta andel medborgare som ger betyget 8 eller högre på en tiogradig skala på frågan: <i>Föreställ dig ideala bostadsförhållanden. Hur nära ett sådant ideal tycker du att boendet i din kommun kommer?</i> Målet för 2010 var 15 %.	-	Målet kan inte mätas. Frågan är borttagen från årets medborgarundersökning.
Lägsta andel medborgare som ger betyget 8 eller högre på en tiogradig skala på frågan: <i>Hur nöjd är du med din kommun vad gäller hur trygg och säker du och dina närmaste kan känna er?</i> Målet för 2010 var 36 %.	-	Målet kan inte mätas. Frågan är borttagen från årets medborgarundersökning.

Hållbar utveckling

Mål	Utfall för 2010	Måluppfyllelse
Utsläpp av växthusgaser i kommunen som geografiskt område ska minska med minst 15 % från 1990 till 2011. Målet för 2010 är minst 7 %.	-	Statistiken släpar efter.
Energianvändningen per invånare ska minska med 1 % perioden 1990-2012.	-	Statistiken släpar efter.
Senast 2015 ska minst 2,5 miljoner normalkubikmeter biogas produceras och avsättas som fordonsbränsle. Gasproduktionen ska öka jämfört med produktionen 2007. Målet för 2010 är + 97 %.	+ 130 %	JA

Andelen av använd elenergi som produceras inom kommunens geografiska område ska uppgå till minst 15 % senast 2011 och vara förnyelsebar. Målet för 2010 är 14 %.	–	Statistiken släpar efter.
--	---	---------------------------

Livslångt lärande

Mål	Utfall för 2010	Måluppfyllelse
Andelen föräldrar till barn i förskola eller i fritidshem som upplever att verksamheten i stor eller i mycket stor utsträckning stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande ska uppgå till minst budget 2009.	Förskola: 90 % Fritidshem: 83 %	Förskola: NEJ (91 %) Fritidshem: JA (82 %)
Andelen elever som nått målen i alla ämnen i årskurs 9 ska ligga kvar på oförändrad nivå 2012, jämfört med utfallet 2008. Målet för 2010 är 81 %.	80 %	NEJ
Andelen elever som slutför gymnasieutbildningen med grundläggande behörighet till universitet och högskola ska ligga kvar på oförändrad nivå 2012, jämfört med utfallet 2008. Målet för 2010 är 90 %.	89 %	NEJ

Goda livsvillkor

Mål	Utfall för 2010	Måluppfyllelse
Antal dagar från det att kommunen fattat beslut om särskilt boende till det att bostad är tillgänglig skall år 2012 inte överstiga 40 dagar. Målet för 2010 är 41 dagar.	41 dagar	JA
Andelen äldre som i hög utsträckning upplever inflytande och delaktighet över äldreomsorgens insatser i det ordinära boendet skall år 2012 vara minst 65 %. Målet för 2010 är 61 %.	57 %	NEJ
Andelen av psykiskt funktionshindrade i daglig verksamhet i s.k. samhällsintegrerat arbete ska år 2012 vara minst 45 %. Målet för 2010 är 37 %.	25 %	NEJ

Det genomsnittliga antalet hushåll per månad som uppbär ekonomiskt bistånd ska, vid ett inflöde som inte överstiger 2009 års prognostiserade nivå, vara oförändrat 2010 samt därefter minska med 25 och 50 hushåll under åren 2011 och 2012.	+98	NEJ
--	-----	-----

Kommentar:

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Jönköpings kommun redovisar fastställda mål för god ekonomisk hushållning i förvaltningsberättelsen. Målen är indelade i finansiella respektive verksamhetsrelaterade mål och följer de rubriker/områden som finns i gällande kommunprogram. Det avsnitt i årsredovisningen som behandlar uppföljning kommunprogram har ingen tydlig koppling till avsnittet som berör målen för god ekonomisk hushållning. Det saknas en analys som kopplar ihop resultatet med fastställda mål och kommunprogrammet.

Gällande de finansiella målen är det tre av fyra som når upp till fastställt målvärde. Målet gällande de avgiftsfinansierade verksamheterna uppnås inte fullt ut. Det gemensamma resultatet för dessa verksamheter (VA, avfallshantering och avfallsanläggning Hult) uppgår till - 7 mnkr. För att komma till rätta med det negativa resultatet ska kommande års taxejusteringar ta hänsyn till såväl negativa som positiva resultat avseende de avgiftsfinansierade verksamheterna vilket innebär att målsättningarna ska uppnås på längre sikt.

Redovisningen av de verksamhetsrelaterade målen (22 st.) visar att det är 52 % av målen som inte är uppfyllda, 27 % går inte att mäta och 21 % når fastställt målvärde. Likt föregående år saknas en samlad analys och bedömning av om kravet på god ekonomisk hushållning bedöms vara uppfyllt för räkenskapsåret 2010. De verksamhetsrelaterade målen är indelade i undergrupper utifrån kommunprogrammet. De olika undergrupperna är "positiv utveckling och goda möjligheter i hela kommunen", "hållbar utveckling", "livslångt lärande" och "goda livsvillkor". Det är enbart ett mål inom varje undergrupp som redovisas som uppfyllt. De mål som inte kan mätas förklaras med att statistiken släpar efter alternativt att frågan är borttagen från årets medborgarundersökning eller brukarundersökning.

Mot bakgrund av att vissa mål inte har kunnat mätas för 2010 är det svårare att göra en fullständig bedömning av måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning.

Bedömning / Slutsats:

Det bör ske en fullständig analys av samtliga fastställda mål för god ekonomisk hushållning och en bedömning bör göras om uppnådda resultat för verksamhetsåret kan bedömas vara förenligt med god ekonomisk hushållning.

Det rekommenderas att metoder tas fram så att en årlig uppföljning kan ske av samtliga fastställda mål för god ekonomisk hushållning.

I de fall målen inte uppnåtts bör kommentarerna kompletteras med vilka åtgärder som kommunen planerar att vidta för att erhålla en önskvärd nivå på måluppfyllelse.

7. Allmänna revisionsåtgärder

Under hösten har ett antal allmänna revisionsåtgärder utförts. Dessa moment utförs varje år för att säkerställa att det finns rutiner och kontroller som säkerställer en tillräcklig och god intern kontroll för väsentliga processer som påverkar en rättvisande och tillförlitlig redovisning. Nedan beskrivs de granskningsmoment som ingått i denna del av granskningen som utförts genom granskning av ett urval av transaktioner, dokumentgranskning osv.

- Hantering av skattedeklaration gällande moms, källskatt och arbetsgivaravgifter.
- Kontoanalyser av kostnader gällande bl.a. personalrepresentation, kurser, underhåll, reparation, förbrukningsinventarier, resor, skadestånd m.m.
- Granskning av transaktioner (större belopp) för perioden december 2010 fram till 17 januari 2011 har granskats (gällande avgifts- och skattefinansierad verksamhet).
- Rutinen avseende avklippskontroll har granskats (se avsnitt 4.5).
- Risk för och förekomst av oegentligheter och ev. tvister.
- Uppdatering av försäkringsbrev och ev. förändringar av försäkringsvillkor.
- Översiktlig granskning och analys av kommunens budgetuppföljningsrapporter under 2010.
- Granskning av samtliga lönetransaktioner under perioden januari till oktober 2010 har skett via registeranalyser. Genomgång har skett av bl.a.
 - totala belopp och antal poster
 - lönearter
 - stora transaktionsbelopp
 - de 20 högsta bruttolönerna
 - dubbla poster
 - personnummerkontroll och
 - personer som saknar lön i någon period

Stickprov för ovanstående moment har verifierats mot underlag.

Bedömning / Slutsats:

Granskning av ovanstående moment har inte medfört några väsentliga iakttagelser.